

УДК 371.004 – 057.87

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ТА НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Світлана ГІРНЯК¹, Андрій ОКОПНИЙ¹, Оксана ЧИЧКАН²

¹Львівський державний університет фізичної культури

²Львівський державний університет внутрішніх справ

Анотація. Стаття присвячена вивченню використання тренерами з веслування на байдарках і каное та вчителями фізичної культури інформаційних технологій у навчальному та навчально-тренувальному процесі. З'ясовано, які допоміжні засоби застосовуються для навчання рухових дій учнів та визначено ставлення учнів до впровадження комп'ютерної візуалізації в навчальний процес.

Ключові слова: інформаційні технології, комп'ютерна візуалізація, урок, аудіо, відео.

Постановка проблеми. На сучасному етапі є важливим повернення значущості фізичної культури і спорту, зниження захворюваності серед учнів і поліпшення здоров'я, підвищення мотивації до занять фізичними вправами, зростання рівня фізичної, технічної і психічної підготовленості учнів, а також підвищення рівня професійної підготовки фахівців галузі фізичної культури і спорту [4, 6].

Урок фізичної культури повинен бути цікавим і постійно оновлюватися для того, щоб в учнів не виникали негативні емоції й апатія до вже давно завчених і одноманітних вправ. Крім того, засоби та методи, які використовуються на уроці, повинні сприяти швидшому і кращому засвоєнню практичного матеріалу [3, 5, 7].

У наш час доступ до інформаційних технологій є вільним, це потрібно використовувати з максимальною продуктивністю. У кожній школі потрібно запровадити комп'ютерну візуалізацію, завдяки чому процес вивчення і засвоєння фізичних вправ стане цікавішим і ефективнішим. Саме виконання вправ буде точнішим, виразнішим, підвищиться рівень володіння своїм тілом, рухи вирізнятимуться точністю й економічністю [1, 2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Високий рівень сучасної техніки, постійне підвищення інтенсивності людської діяльності потребує відповідної професійної підготовленості фахівців, котрі займаються з дітьми. Останнім часом було опубліковано низку наукових праць, у яких досліджується питання підготовки вчителів фізичної культури до використання аудіовізуальних, комп'ютерних технологій у професійній діяльності [1, 2], формування інформаційної культури майбутніх фахівців фізичної культури і спорту [2], інформатизація навчального процесу з фізичної культури учнів засобами інформаційних технологій [3].

До проблеми використання комп'ютерної візуалізації в навчальному процесі зверталися такі науковці як: В.М. Осіпов, І.С. Дядечко, Т.О. Бортник, О.В. Сергєєв, Е.Н. Абільтарова.

Необхідним є пошук шляхів удосконалення навчально-тренувального процесу дітей середнього шкільного віку за допомогою інформаційних технологій, адже їх використання сприятиме зацікавленості дітей до заняттями фізичними вправами, заняття набудуть нового змісту і забарвлення.

Мета роботи – виявити рівень використання інформаційних технологій у навчальному та навчально-тренувальному процесі учнів середнього шкільного віку.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, анкетування.

Організація дослідження. Ми провели анкетування 20 тренерів, із них чотири кандидати в майстри спорту, одинадцять майстрів спорту, два майстри спорту міжнародного класу, три заслужені тренери України.

Анкетування серед учителів фізичної культури (20 осіб) проводилося в Личаківському, Залізничному, Франківському, Галицькому районах у таких школах: СЗШ № 3, СЗШ № 9,

СЗШ № 10, СЗШ № 15, СЗШ № 24, СЗШ № 28, СЗШ № 46, СЗШ № 49, СЗШ № 66, СЗШ № 75, СЗШ № 77, СЗШ № 83.

Також було опитано 55 учнів 6-7 класів.

Анкета для тренерів містила 17 питань, для вчителів – 16, для учнів – 11 питань.

Результати дослідження. Опитані тренери з веслування на байдарках і каное здебільшого мають великий стаж роботи (від 12 до 40 років) і значні досягнення своїх спортсменів на змаганнях різного рівня (від призерів області, чемпіонату України до призерів і переможців чемпіонатів Європи і Світу).

Анкетування тренерів дало змогу виявити, які саме інформаційні технології вони використовують у навчально-тренувальному процесі (рис. 1).

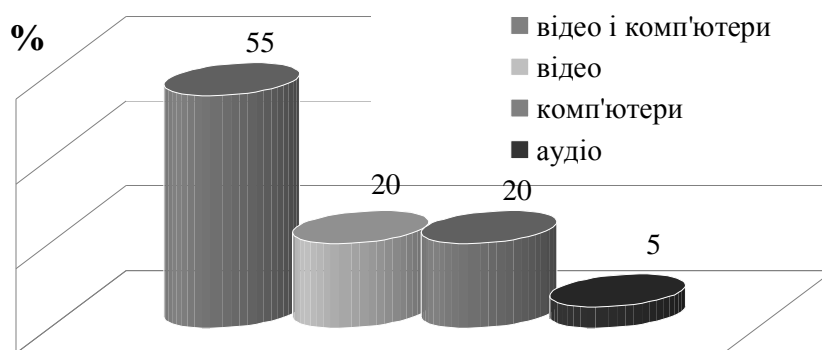

Рис 1. Використання тренерами інформаційних технологій у навчально-тренувальному процесі спортсменів

55 % опитаних тренерів використовують відеоапаратуру та комп'ютери, 20 % – лише комп'ютери, 20 % опитаних у тренувальному процесі використовує відео і лише 5 % тренерів застосовують аудіоапаратуру.

Опитування серед учителів середніх загальноосвітніх шкіл м. Львова, проводилося в Личаківському, Залізничному, Франківському, Галицькому районах. Стаж роботи вчителів переважно становив понад 10 років, в окремих випадках – 41 рік (ЗСШ № 49), 30 років (ЗСШ № 10), 25 років (ЗСШ № 83, 24).

На питання «Чи використовуєте ви інформаційні технології у навчально-виховному процесі?» ми отримали такі відповіді: 65 % учителів відповіли, що використовують комп'ютери, відео та аудіо, 35 % учителів вказали, що не використовують допоміжні засоби для навчання рухових дій учнів, 20 % та 10 % респондентів використовують відповідно лише відео та аудіо засоби (рис. 2).

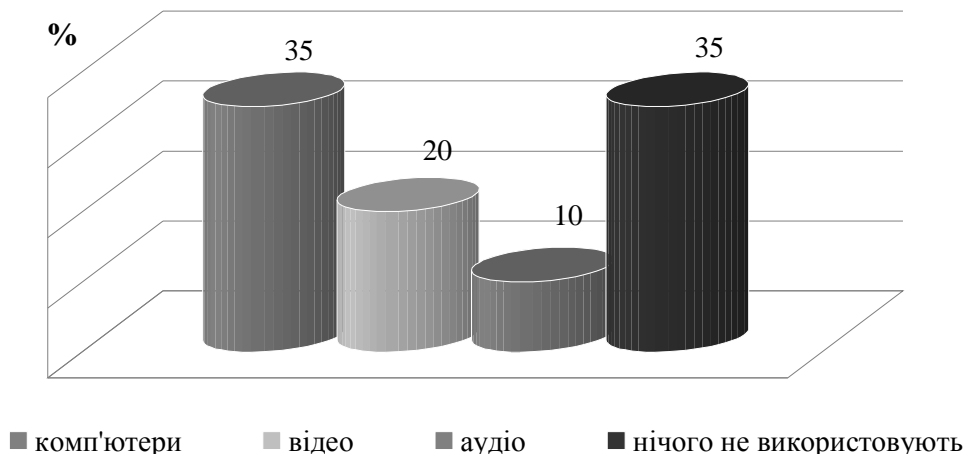

Рис. 2. Використання вчителями фізичної культури інформаційних технологій у навчальному процесі

Проте використання комп'ютерної візуалізації на уроках фізичної культури для формування кращого уявлення учнів про вправу, не виявлено. Незважаючи на зацікавленість комп'ютерною візуалізацією, учителі застосовують лише усне пояснення, демонстрацію наочних посібників і власний показ вправи.

Анкетування серед учнів 6 – 7 класів дало змогу з'ясувати, що 90 % школярів із задоволенням відвідує уроки фізичної культури і їм до вподоби процес викладання. Найбільше учням подобається грати в різноманітні ігри, а серед нелюблених вправ вони виділили вправи для загального розвитку (45 %), бігові вправи (29 %), спеціальні вправи (віджимання і прес) – 16 %, бездіяльність викликає негативні емоції лише в 10% опитуваних (рис. 3).

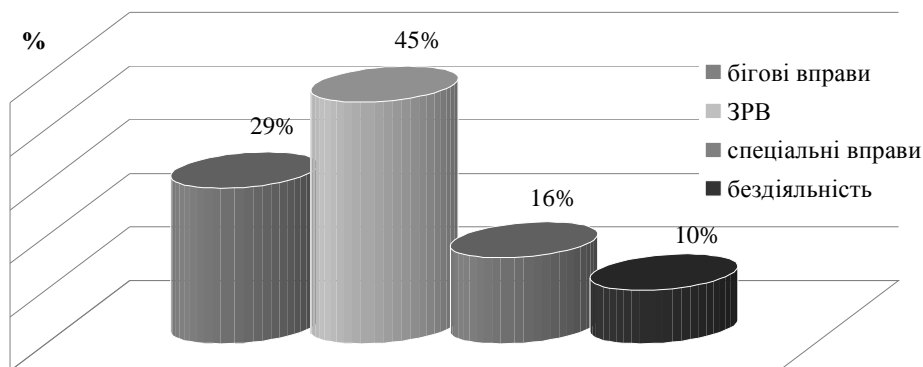

Рис. 3. Вправи, які учнів 6-7 класів зарахували до категорії „нелюблені”

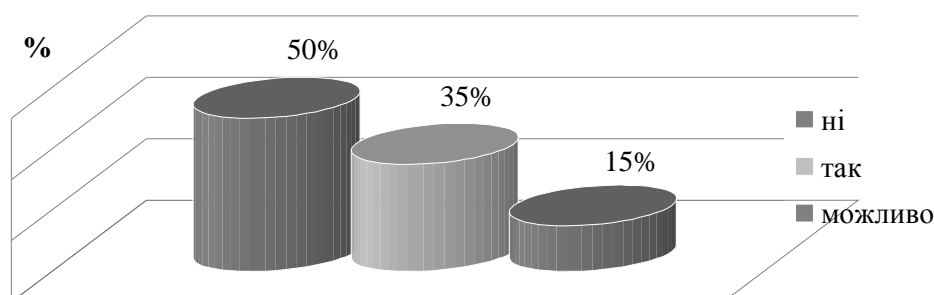

Рис. 4. Відповіді учнів щодо застосування інформаційних технологій на уроці фізичної культури

На питання „Чи буде використання інформаційних технологій на уроці фізичної культури сприяти кращому вивченню вправ?” учні відповіли так: 50 % відповіли – ні; 35 % – так, і ще 15 % – можливо (рис. 4).

Висновки.

1. Анкетування дало змогу з'ясувати, що тренери з веслування на байдарках і каное та вчителі фізичної культури використовують інформаційні технології в навчальному та навчально-тренувальному процесі. У зв'язку з недостатнім матеріально-технічним забезпеченням, комп'ютерна візуалізація ще не застосовується.

2. Щодо використання комп'ютерної візуалізації на уроці, то половина опитаних учнів негативно поставилися до запропонованих нововведень, що можна пояснити нерозумінням учнями самого явища та відсутністю в них необхідної інформації про комп'ютерну візуалізацію.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому планується розробити та експериментально обґрунтувати навчальну програму щодо застосування комп'ютерної візуалізації на уроці фізичної культури учнів середнього шкільного віку.

Список літератури

1. Трофимов О. Є. Підготовка майбутніх учителів до використання аудіовізуальних і комп'ютерних технологій навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. Є. Трофимов; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2002. – 19 с.
2. Ротерс Т. Мультимедійні технології в процесі підготовки спеціалістів з фізичного виховання // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури і спорту. – Л., 2006. – Вип., Т. 3. – С. 269-273.
3. Філенко І. Ю. Застосування інформаційних засобів навчання на уроках фізкультури / І. Ю. Філенко // Здоров'я та фізична культура. – 2007. – № 32 (92). – С. 1-4.
4. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання / за ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 1. – 391 с.
5. Сидорова В. В. Зміст культури рухів як рухово-естетичне поняття / В. В. Сидорова // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: сб. науч. тр. / під. ред. С. С. Ермакова. – Х. : ХДАДІ, 2002. – № 5. – С. 26-28.
6. Шиян Б. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. Шиян. – Т. : Богдан, 2001. – Ч. 2. – 247 с.
7. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. Н. Платонов. – К. : Олимпийская литература, 2004. – 808 с.

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ
В УЧЕБНОМ И УЧЕБНО-ТРЕНИРОВОЧНОМ ПРОЦЕССЕ УЧАЩИХСЯ
СРЕДНЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА**

Светлана ГИРНЯК¹, Андрей ОКОПНИЙ¹, Оксана ЧИЧКАН²

¹Львовский государственный университет физической культуры

²Львовский государственный университет внутренних дел

Аннотация. Статья посвящена изучению использования тренерами по гребле на байдарках и каноэ и учителями физической культуры информационных технологий в учебном и учебно-тренировочном процессе. Раскрыто, какие вспомогательные средства применяются для обучения двигательным действиям учеников и определено отношения учащихся к внедрению компьютерной визуализации в учебный процесс.

Ключевые слова: информационные технологии, компьютерная визуализация, урок, аудио, видео.

**USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION
AND EDUCATION-TRAINING PROCESS OF PUPILS**

Svitlana HIRNIAK¹, Andriy OKOPNYIY¹, Oksana CHYCHKAN²

¹Lviv State University of Physical Culture

²Lviv National University of Internal Affairs

Annotation. The article deals with the use by trainers of rowing or canoeing and physical education teachers of information technology in teaching and training process. It reveals that the means used for teaching pupils motor skills and attitudes of pupils identified for implementation of computer visualization in the learning process.

Key words: information technology, computer visualization, lesson, audio, video.